

ZPRAVODAJ

**FRYMBURSKÉ
OZVĚNY**

47

Vydává KaSS v Novém Hrádku

O B S A H :

1. - Zdravice předsedy MNV
2. - Zamyšlení
3. - Zamyšlení - dokončení
- Poděkování
4. - Víte o tom, že ...!!
5. - Víte o tom, že ...!!
6. - Byli jsme při tom ... Zástěrková v Borové
7. - Byli jsme při tom ... Veselé vánoční hody
8. - Přijďte i vy !.....
9. - Z našich závodů - Kovodružstvo
10. - Nový Hrádek a XVII. století
11. - Památné a historické lípy v Borové
12. - Památné a historické lípy - pokrač.
13. - Společenská kronika
14. - Společenská kronika - dokončení
15. - Gratulace redakční rady Frymburských ozvěn

Čtvrtletník Frymburské ozvěny vydává KaSS a MNV Nový Hrádek.
Zodpovědný redaktor - A. Balcarová.

Toto vydání bylo dáno do prodeje v prosinci 1988

Povoleno OK ONV Náchod. Náklad 200 ks. Cena výtisku 2,-Kčs

V Á Ž E N Í   O B Č A N É !

Rok 1988, rok plný událostí mezinárodních i místních, nadějných i smutných, plný problémů s plněním volebního programu, se službami a dalšími jevy - ale i rok dílčích úspěchů pomalu odchází.

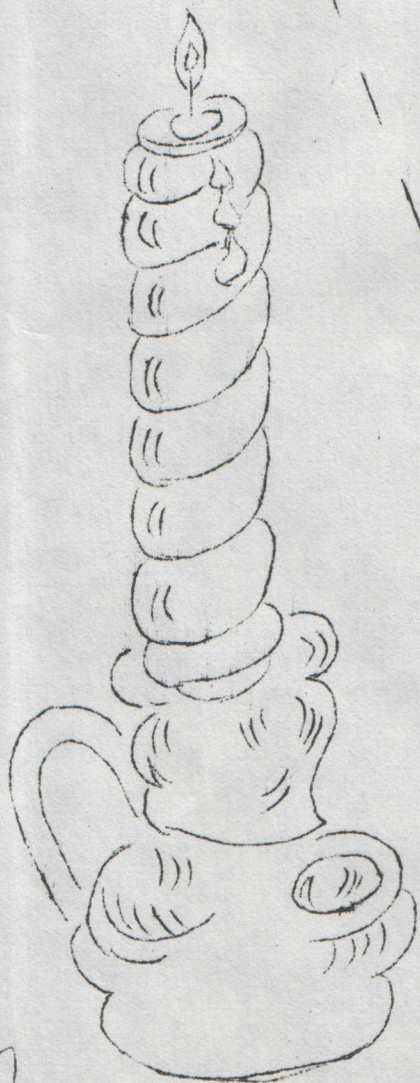
Mnoho úkolů bylo splněno.. Mnoho věcí však zůstává k řešení do následujícího roku - ať již z důvodů kapacitních, materiálových, dodavatelských či v důsledku malého množství odpracovaných brigádnických hodin..

Využívám této příležitosti k tomu, abych srdečně poděkoval těm, kteří nestáli stranou a pomáhali - mnozí s velkým zaujetím a úsilím o dobré výsledky nejen na svých pracovištích, ale i ve prospěch obce. Položili základ pro další zlepšení života nás všech.

A tak by tomu do budoucna mělo být.
- Všichni společně !

Do nastávajícího roku 1989 mi dovoluji popřát Vám všem co nejvíce zdraví, štěstí a spokojenosti, mnoho osobních i pracovních úspěchů.

Bohuslav L e j p
předseda MNV v Novém Hrádku

Z a m y š l e n í . . . . .

Na prahu nového roku se vždy zamýšlíme nad minulostí a naznačujeme záměry nejen na příštích 12 měsících, ale dále. Také stavební komise MNV tak na sklonku každého roku činí. Tehdy se všichni členové schází ke svému celodennímu pracovnímu zaměstnání. Bylo tomu tak i letos.

Velká zasedací místnost byla zaplněna stohy desek, do kterých se vždy podle jednotlivých domů, ulic, jednotlivých částí obce, organizací, závodů, stavebních děl atd. zakládají doklady. Každý vždy tam kam patří, každý doklad má své místo.

Není třeba zdůrazňovat, že je jich za ten rok pořádná hromádka! Tentokrát nám však na tuto práci nestačil ani velký prostor zasedačky! Museli jsme použít ještě jednu místnost. Zakládaly se totiž doklady nejméně za posledních 100 let! Borovští členové komise si se zájmem zakládali svoje vlastní složky, hrádovští se obdivovali, co vše je zde k vidění.

Tak prošel našima rukama např. projekt letního koupaliště na Olešence z r. 1939, adaptace, oprava a přístavba školní budovy v dnešní Fučíkově ulici z r. 1929, pozoruhodný návrh turistické chaty na Šibeníku z r. 1939, výstavba bytových domů na Roubalově kopci, plány na zřízení prodejny fy Baťa v Novém Hrádku z r. 1931, projekt vodovodu pro město Nový Hrádek z r. 1934, projekt rekonstrukce prameniště a přírodního řádu vodovodu z r. 1938, zajímavosti kolem zřizování tkalcoven a další a další.

Při tom všem jsme se však i hluboce zamysleli, co všechno se za ta léta dávno minulá udělalo! A co by se bylo udělalo, kdyby .... Dnes již často ani důvody, proč se některé projekty neuskutečnily, nejsou známy. Snad to byla jistá konkurence nebo nedostatek zdrojů kapacitních či finančních ?

Vzali jsme si do ruky retrospektivní lexikon obcí a zjistili, že Nový Hrádek měl např. v r. 1850 1562 obyvatel, Nové Město n.M. v r. 1850 1744 obyvatel /porovnejte !!/, Dlouhé v r. 1850 427 obyvatel /dnes mají Dlouhé a Ržy asi 20 obyv./, Borová v r. 1880 985 obyvatel, Sněžné v r. 1890 735 obyvatel.

Zamysleli jsme se také nad nedávnou minulostí a přítomností. V Borové byl vybudován kulturní dům /a nejen ten! / Dobrá a ušlechtilá myšlenka, která se zrodila u tehdejších představitelů obce, se dokázala naplnit pod rukama pracovitých lidí. A výsledek - krásný kulturní stánek, ve kterém se mohou lidé společně scházet a třeba naslouchat veršům velkých básníků a melodiím předků, které nejen otevírají člověku duši pro krásu, ale nenásilně vedou vpřed ... aby se zde mohly vítat děti do života a děkovat těm, kterým se život pomalu naplňuje ....

Mnoho se v minulosti udělalo. V současné době ^{máme} pro výstavbu v obci potřebnou v některých směrech ztížené podmínky; nemáme velké závody, které by nám v rozvoji pomáhaly, není kdo by nám postavil sídliště plné bytů, které bychom tolik potřebovali.

Máme zde ale krásné prostředí, hezky kraj, ve kterém žijem, pracovité ruce, schopné lidi - a máme - to je nejdůležitější - pro naši práci podporu nadřízených orgánů ONV na odboru výstavby a plánování. Přejí nám. Jen chtít a umět to využít!

pokrač.

K zdárnému pokračování a k realizaci každého díla je zapotřebí lásky - t.j. vztahu a vůle něco dobrého vykonat!

Na sklonku tohoto roku máme proto jedno velké společné přání; abychom každou práci dělali s láskou, měli hodně dobré vůle a nadšení něco prospěšného pro společnost udělat, měli lásku ke svému rodnému místu, bydlišti, kraji. Abychom se vzájemně při tom respektovali, měli pochopení jeden pro druhého. Aby u nás vyrůstali noví stavitelé, noví nositelé podnětných myšlenek. Potom snadno různé těžkosti a úskalí překonáme!

Máme přání, aby nejen na poli výstavby a životního prostředí, ale i na poli kultury a sportu se objevili noví organizátoři, schopní zaujmout pro dobrou věc další a další.

Zbývá ještě poděkovat za pomoc vedení místních závodů - byla nemalá! Upřímně děkujeme. Bez této pomoci bychom zdaleka toho tolik nedokázali.

I Vám všem, milí občané, díky za dosavadní pomoc !

Všem milým čtenářům Frymburských ozvěn posíláme z naší komise výstavby pozdravy. Přejeme si, aby naše horské městečko se dále rozvíjelo ku prospěchu nás všech. Přejem si, aby Borová, tato horská obec, se dále rozrůstala ve své malebnosti a pohostinnosti.

Posíláme pozdravy i do nedalekého Sněžného, ke kterému nás váže historický vztah. Posíláme pozdravy rovněž na sousední Mezilesí.

A přání nakonec: pokojné vánoce, zdraví, klid a mír do celého dalšího období - do nového roku !

Jiří H l a v á č e k

předseda komise výstavby MNV
Nový Hrádek

.....
P o d ě k o v á n í :

Rada MNV v Novém Hrádku s redakčním kolektivem místního zpravodaje "Frymburské ozvěny" vyslovuje své poděkování za zodpovědnou a záslužnou práci s. Anežce Balcarové. Po několik roků řídila činnost KaSS v naší obci a dosahovala v ní dobrých výsledků. Za veškeré úsilí, které vynaložila pro kulturní život občanů, jí patří upřímný dík.

Víte o tom, že .....

11. 9. - Trasa pěšího vlastivědného vyletu "Šlape celá rodina vedla z N.Hrádku přes Sendraž, Slavoňov zpět na Nový Hrádek. Vylet zorganizoval člen rady KaSS Sláva Ptáček a účastnilo se ho 15 osob. - Nemusí vždy přstět - stačí jen když kape !
22. 9. - ČSŽ v Novém Hrádku připravil pro ZO ČSŽ v Borové, České Čermné, Mezilesí, Slavoňov a místní organizaci společnou akci v kině N.Hrádek. Na přednášku - "Postavení ženy v rodině, práci a veřej. životě soc. společnosti" přišlo však z Nového Hrádku jen mizivé procento organizovaných žen. Nepomohla ani perfektní propagace, ani osobní pozvání v rodinách, ani skutečnost, že po přednášce byl promítnut česky film "Můj hříšný muž" s tak populárními představiteli jako je Dáša Veškrnová a Oldřich Kaiser. Ženy, které se této společné akce zúčastnily, odcházely však domů velice spokojené. Lektorka JUDr. Řehůrková dokázala na toto na pohled šedivé téma přednášet velice zajímavě. A film samozřejmě také nezklamal očekávání. Škoda - zase jedna promarněná akce. Naštěstí - z ostatních obcí byla účast lepší. Celkem asi 80 žen.
KaSS - propagace.
29. 9. - Velice aktuální přednášku připravilo Sdružení rodičů a přátel školy - při rodičovském sdružení. 74 rodičů si mohlo ověřit, mnoho-li kdo pro své zdraví dělá či jak mnoho se v tomto směru prohřešuje.
29. 9. - vystoupila v kině N.Hrádek hudební skupina TRUMŠAJT s velice pěkným programem. Škoda, že ani vystoupení skupiny, která by mohla být srozumitelná i mladší generaci, nijak kladně neovlivnilo účast. Přišlo jen asi 50 diváků. Není vůbec záviděníhodné vysvětlovat hudebníkům, kteří mají své obecenstvo nejen v rámci okresu, ale např. i v Praze, proč právě pro Nový Hrádek nejsou dost dobří, proč zde sál zeje prázdnotou, když jinde na jejich vystoupení stojí u pokladen fronty!
- 20.10. - Knihovnice MLK Nový Hrádek Marie Grimová zorganizovala jako již po několik let v provozovnách Kovodružstva prodejní výstavu dětských knih ze Zahraniční literatury Hradec Králové. Shlédlo ji asi 60 zájemců. Akce KaSS.
- 21.10. - Divadelní odbor TJ Sokol Nový Hrádek pozval k vystoupení do kina N.Hrádek amatérský divadel. soubor z Dobrušky. Soubor uvedl divadel. hru "Prodaná Prodaná nevěsta". Dobré představení navštívilo asi 75 diváků.
- 23.10. - Český svaz zahrádkářů uspořádal jednu ze serie naučných přednášek - o zelenině. Tato organizace velice aktivně plní vytýčené úkoly a přednášky, které pro své členy i ostatní občany pořádá, jsou jistě pro obec dobrým přínosem.
30 účastníků.

pokračování

Víte o tom, že .....

.....

21.-23.10. Kdo se dal v tyto dny zlákat na "Vepřové hody" do pohostinství Borová nebyl jistě zklamán. Z obsáhlého jídelního lístku bylo věru co vybírat. Vyběr usnadňovaly navíc velice přijatelné ceny zabíjačkových pochoutek. Tato akce, která stála pracovníky pohostinství hodně potu a sil, však zřetelně signalizuje, že v pohostinství Borová se konečně blýská na lepší časy. Však už bylo načase !!!

28.a29.10. V těchto dnech realizovala ZO ČSŽ v Borové na počest 70. výročí vzniku republiky v salonku kulturního domu v Borové výstavu ručních prací žen. Návštěvníci měli možnost shlédnout plno pěkných prací, zhotovených různými technikami. Je kupodivu, že v tak malé obci je tolik krásy k nalezení. Organizátorkám patří poděkování. Zúčastnilo se přes 90 osob.
KaSS propagace.

19.11. - "Zástěrková" v Borové - více o ní na zvláštní straně.

3.12. - Kulturní a společenské středisko v N.Hrádku realizovalo v pohostinství Nový Hrádek "Večer při svíčkách". Byla to vlastně již delší dobu připravovaná diskotéka pro střední generaci. Asi 50 účastníků bylo s výběrem reprodukované hudby spokojeno. Večer proběhl ve velice přátelském duchu. Za organizaci poděkujeme členu rady KaSS Vratislavu Ptáčkovi.

4.12. - "Veselé vánoční hody" - o pásmu vánočních koléd a poesie se dočtete na samostatné stránce F.O.

.....
Pozor, důležité .... pozor, důležité .... pozor, důležité .... pozor

České energetické závody -- Východočeské elektrárny Hradec Králové hledají obsluhu pro měření námrazy v Novém Hrádku na námrazoměrné stanici. Nejde o náročnou práci: vhodné i pro důchodce !!!

Jedná se o období od 1.11.1988 do 31.3.1989. Odměna za každý měsíc činí 550,-Kčs. - Zájemci, hlase se na MNV v Novém Hrádku.

Pozor, důležité .... pozor, důležité .... pozor, důležité .... pozor

.....
Sdělení KaSS :

31.12.1988 končí výkon funkce vedoucí KaSS a tím i funkci redaktorky Frymburských ozvěn Anežka Balcarová.

Při této příležitosti děkuje všem dopisovatelům, přispívatelům, redakční radě a všem, kteří se nějakým způsobem o vydávání F.O. zasloužili. Rovněž oběma prodavačkám s. Páblové z N.Hrádku a s. Balcarové z Borové, které zajišťovaly distribuci.

Čtenářům děkuje za pozornost, čtvrtletníku věnovanou a přeje jim do dalšího života hodně zdraví a spokojenosti.

A. Balcarová

Byli jsme při tom .....

KDYŽ ZA ZÁBAVOU - TAK NA BOROVOU !

~~~~~

V sobotu, 19. listopadu se konala v kulturním domě Borová již tradiční "Zástěrková taneční zábava". Předchází ji skutečně mnohaletá tradice.

I program tato dávná tradice určuje: "Průvod s muzikou" z domu hostitelky, starodávny "vinš" na uvítanou účastníků, zahajovací "sólo hostinského", který se ženám musí "vyplatit" lahvičkou ohnivé vody - a do půlnoci "obrácený pořádek", při kterém ženy volí partnera si do tance. To vše je v podstatě každoročně stejné.

Jiní však bývají návštěvníci zástěrkové - alespoň jejich část. Letošního roku se ale v Borové snad sešli všichni, kdož se chtěli dobře bavit! A to v dobrém slova smyslu poznamenalo hned od počátku atmosféru zástěrkové.

Od prvního kousku byl parket plný tanečníků - všech věkových kategorií. A dá se říci, že jim ta věková rozdílnost v zábavě nebránila - naopak! Bylo lze spatřit, jak si 60ti letá "mladice" vede do kola - za huronského smíchu kamarádů od stolu - 16ti letého mládence - sice trochu tou "poctou" šokovaného - ale tuto recesi s úsměvem přijímajícího.

Byla to zábava, jaká má být! Včas - při prvních taktech Borovanky - začala a včas - odjezdem zvláštního autobusu - skončila.

Jediným záporem bylo, že některé návštěvníky už nebylo kam umístit a mnozí - příšedší až kdoví odkud - se museli navracet domů, protože nebylo stolu, nebylo židle volné !!!

Tuto nepříjemnou věc by snad pro příště mohly vyřešit místenky. Pořadatelky se jistě z tohoto jediného nedostatku poučí.

~~~~~

Při této příležitosti je snad vhodné ocenit podíl vedoucího pohostinství na zvýšené návštěvnosti zábav a akcí pořádaných v poslední době v kulturním domě Borová.

Čistota a úpravnost prostředí, vkusně sladěné oblečení obsluhujícího personálu s prostředím, ochota, slušnost při obsluze, poměrně široká nabídka chutně upravených pokrmů při větších akcích - to nebyvalo donedávna v Borové věci tak běžnou.

Lze si jen přát, aby se ti tři mladí - pro věc zapálení lidé - kteří se o spokojenost hostů v kulturním domě starají, nedali odradit občasným nepochopením a někdy i zlou vůlí. Aby laťku, kterou tak sympaticky vysoko nasadili - přinejmenším - udrželi. K tomu jim přejeme hodně zdaru !

Byli jsme při tom .....

VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

Pod tímto titulem připravila Osvětová beseda Borová s Kulturním a společenským střediskem Nový Hrádek pásmo vánočních koled a poesie.

V neděli 4. prosince po 13 hodině se zaplnil salonek kulturního domu v Borové - dc slova - do posledního místečka asi 60ti návštěvníky. Z Borové jich sice bylo jen několik - přijeli však z Nového Hrádku, České Čermné, Lipí, Jizbice, Náchoda, České Skalice - ba i z Rychnova n.Kn.

Koledy, které pro varhany / hrála Dagmar Effenberková/, dvoje housle /Vojtěch a Jiří Škodovi/ a zpěv /Marie Škodová a A.Balcarová/ upravil vedoucí souboru Borovanka Vojtěch Škoda, si jistě získaly srdce malých i dospělých posluchačů.

Těm malým trochu přiblížily netrpělivě očekávané vánoce a dospělým - dospělým snad trochu pomohly v duchu se vrátit do šťastné doby dětství - kdy na štědrý den s lačným žaludkem pátrali po slíbeném zlatém prasátku a se zatajeným dechem naslouchali každému neobvyklému zvuku, každému zacinknutí. - A pak - s tlukoucím srdcem zářícíma očima objímali mnohdy chudý, ale přece ten nejkrásnější vánoční stromeček. Když se pak všichni u rozzářeného stromku a rozsvíceného betlemu sesedli a společně zazpívali koledy, tu prožívali - bez nadsázky - nejkrásnější chvíle.

Koledy se zpívaly téměř všude - v každé rodině - více či méně uměle - ale všude stejně vřele.

Koledy patřily k vánocům tak neodmyslitelně, jako patří láska k životu.

Je velice dobré, že se ke koledám opět vracíme. Ne pro jejich náboženský motiv, ale pro lásku, kterou opěvovaly. Pro lásku nejčistší - pro lásku k děťátku. Pro tu niternou soudržnost se svými blízkými, která se nás při jejich zpěvu zmocňuje - pro dobré myšlenky a předsevzetí, které v nás vyvolávají.

Jeden jediný z uvedených důvodů by stál za to, abychom se ke koledám navraceli. Je to kromě jiného i naše kulturní dědictví, které jsme povinni předat příštím generacím. Každý tak, jak umíme: Karel Gott a Václav Hrbáč třeba na velkých koncertech nebo nahrávkami koled na dlouhohrající desky - a my třeba jen na prostém předvánočním posezení malému okruhu stejně cítících spoluobčanů.

S těmito pocity jsme pořad "Veselé vánoční hody" připravovali a s těmito pocity jsme jej pak vnímavým a vděčným posluchačům přednesli.

Věříme, že to, co jsme s upřímným srdcem nabídli, bylo upřímně přijato.

A.B.

P ř i j ě t e i v y . . . . .

cc

16.12. - na "Vánoční koncert" hudební skupiny POHLED z Havlíčkovy
kova Brodu. Skupina vystoupí v zasedací místnosti MNV
v Novém Hrádku. Začátek - v 19.30 hod. Současně můžete
shlédnout výstavu betlemů v Místní lidové knihovně.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

25.12. - na "Vánoční taneční zábavu" do sokolovny v Novém
Hrádku. Pořadatel - TJ Sokol N.Hrádek - vám nabízí
pěkný sváteční večer při dobré muzice.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

25.12. - Na vánoční posezení do salůnku kulturního domu v Borové
vás zve personál pohostinství Jednoty Borová. Vánočně
vyzdobené a upravené prostředí jenom umocní vaše pro-
žitky z právě uplynulých dnů. Vzorová obsluha a malá
hudební produkce jen doplní pohodu 1. vánoč. svátku.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

31.12. - Když na Silvestra - tak na Borovou ! V salůnku kultur-
ního domu a přilehlých místnostech vás přivítá ochotný
personál, který bude pečovat o to, abyste poslední ho-
diny starého roku a první chvílky roku nového prožili
v pohodě, veselí a dobrém rozmaru. O totéž se bude
snažit Borovanka.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

31.12. - Přijďte na Silvestra do sokolovny v Novém Hrádku. Na
ukončení starého roku a přivítání nového zde pořádá
TJ Sokol N.Hrádek "Silvestrovskou taneční zábavu".
Je připraven také program - z vlastních zdrojů - který
jistě k návštěvě "Silvestra" přesvědčí nejednoho váhávce.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

14.1.88- na "Sokolský ples", který v sokolovně N.Hrádek pořádá
místní tělovýchovná jednota. Dobrá hudební produkce
jistě přiláká na parket i vyznavače bačkorové televizní
kultury.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

15. 1. - Dětský karneval v sokolovně N.Hrádek připravuje ČSŽ
Nový Hrádek. Připravte dětem masky - ať se hodně líbí !!

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

21. 1. - na "Myslivecký ples" ČMS FRYMBURK. Ples je proslulý
výbornou mysliveckou kuchyní. Již po několikáté na něm
bude hrát Borovanka.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

3. 2. - Sokolský ples v Borové má již svůj dobrý zvyk. Proto -
3. února všichni na Borovou! - Zvláštní autobus vás po
skončení akce rozveze do vašich domovů /směr N.Hrádek
a Náchod/.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

4.2.88- Na toto nedělní odpoledne se již dlouho těší děti z Bo-
rové i širokého okolí. Dětský karneval, pořádaný v kul-
turním domě, jim dá možnost ztrávit při muzice a sou-
těžích několik příjemných hodin.

Přijďte i vy .... přijďte i vy ....

-re-

Z našich závodů:

KOVODRUŽSTVO - NOVÝ HRÁDEK

XX
.....

Provozovna 23. Kovodružstva Nový Hrádek oslavila v letošním roce 25 let výroby mechanických hraček. Svým výrobním programem dává pracovní příležitost 62 pracovníkům - převážně ženám, které naplňují roční produkci v rozsahu 13.000 000 Kčs.

V kolektivu provozovny pracují 2 kolektivy BSP, které za svoji dosavadní činnost získaly stříbrné odznaky. Mimo plnění svých pracovních povinností se s úspěchem snaží o mimopracovní činnost. Svědčí o tom četné výlety a akce, které uskutečnily. Jednou z nejzdařilejších byl "Den otevřených dveří", který umožnil všem zájemcům z Nového Hrádku a okolí seznámit se s výrobou hraček přímo na provozovně.

Prostřednictvím těchto kolektivů je zavedena patronace nad jiskrami při místní ZŠ.

V letošním roce byla na našem středisku provedena oprava střechy a nová fasáda na obytné části budovy. Nelze opomenout ani tu skutečnost, že rekonstrukce provozu přispěje ke zlepšení celkového vzhledu této části obce !

Jak jsem uvedl, vyrábí náš provoz mechanické hračky. Nejžádanějším výrobkem tohoto roku je TATRA SVĚT - model skutečného automobilu, který objíždí celý svět. Na letošní trh jich bude do konce roku dodáno 112.000 kusů. Všechny nesou vizitku nejen Kovodružstva, ale i sídla závodu - Nového Hrádku - kterému se naši zaměstnanci snaží poctivou prací dělat dobré jméno mezi zákazníky doma i v zahraničí.

Připravovaná přestavba hospodářského mechanismu je rozpracována i do podmínek výrobního družstevnictví. Kovodružstvo Náchod je jedno z mála družstev, které bude v podmínkách svých provozů nové zásady ověřovat. Pro výrobní družstva a tím i naši provozovnu bylo samofinancování už v minulosti samozřejmostí. Na sebe si vždy byla nucena sama vydělat !

Závěr roku je příležitostí nejen pro hodnocení uplynulého roku, ale i k stanovení předsevzetí a úkolů pro rok příští.

My, pracovníci provozovny 23 bychom chtěli navázat na dobré výsledky tohoto roku. V novém roce 1989 chceme svoji výrobní činností plně uspokojit naše zákazníky, kterými jsou převážně děti !

V součinnosti s ostatními družstvy v Novém Hrádku přispět k dobré propagaci práce v tomto podhorském městečku.

Jiří T a u c h m a n
vedoucí provozovny 23

PAMÁTNÉ A HISTORICKÉ LÍPY V BOROVÉ

.....

Nejznámější je lípa "TRHOVKA", občany všeobecně nazývaná "Statecká", protože stojí na pozemku Antonína Bubeníčka čp. 32 - stateckého. V dávných dobách byl v tomto čísle statek, který patřil až do roku 1848 náhodskému panství.

Stáří lípy /dle kroniky/ se odhaduje na 600 až 700 let. Je tedy starší než obec sama. Kolem lípy prý vedla obchodní stezka do sousedního Kladska.

V době, kdy prý v Borové a okolí rádl mor, přiváželi kupci zboží právě k této lípě. Borovští dávali peníze za zboží do dřevěné nádoby naplněné vodou. Kupci si z nádoby pod lípou peníze vybírali, aby se přímým stykem s nemocnými nenakazili a dále mor nešířili.

Snad proto, že se u této lípy vyřizovaly takovéto obchody, dostala pojmenování "Trhovka".

Lípa třikrát hořela. Poprvé od zásahu blesku. Dvakrát pak, že si v její dutině chasníci zatopili ohýnek. Vždy však byl požár zásahem občanů a hasičů zlikvidován a lípa zachráněna.

V současné době - bohužel - lípa pomalu odumírá. Lidově řečeno "jde domů".

Při příležitosti oslavy sňatku korunního prince Rudolfa Habsburského s princeznou Štefánií Belgickou se konaly v naší zemi velké slavnosti, které neminuly ani Borovou. Dva dny - 9. a 10. května 1884 tyto oslavy trvaly.

V upomínku na tuto událost zakoupila místní školní rada dvě lípy. Byly zasazeny téhož roku /1884/ u školy čp. 14. Lípy společně rostly až do roku 1962, kdy byl obchod v č. 14 /dřívější škola/ zbourán. Při tom byla lípa, rostoucí na dolejší konci, poražena, protože překážela zamýšlené výstavbě prodejny - samoobsluhy. Lípa, rostoucí plných 78 let !!

Druhá lípa na horním konci staveniště viditelně usychala a asi o tři roky později byla poražena, protože při větším větru její suché větve ohrožovaly bezpečnost na okresní silnici.

Málokdo z občanů věděl, že obě tyto lípy byly svým způsobem historické - památné.

V roce 1934 byla dokončena první etapa budování hřiště tělocvičné jednoty Sokol. Při této příležitosti byly vysazeny dvě lipky a pojmenovány podle zakladatelů Sokola.

V rohu - naproti obecné škole /dnes mateřské/ byla zasažena lipka "FIGNER" a do dolního rohu u okresní silnice lipka "TYRŠ". Lipka "Figner" dosud roste, ale jen pomalu mohutní. Lipka "Tyrš" po osmi letech života uschla.

V roce 1962 rozhodl MNV Borová vysázet kolem hřiště další lípy a to celou alej kolem silnice až ke kapli. Lípy obstaral Vendelín Bek čp. 7 - tehdejší tajemník MNV Borová. Za pomoci Vojtěcha Balcara čp. 114 a Josefa Škody čp. 24 byla tato alej vysázena. Horní strana hřiště byla již v roce 1958 osázena javory.

-----

pokrač.

Dne 21. března 1948 byla na hřišti TJ Sokol Borová zasazena lipka "JANA MASARYKA" - tehdejšího ministra zahraničních věcí. Byla umístěna na okraj hřiště u okresní silnice. Pod kořeny stromu byl v zapečetěné lahvi uložen pamětní list se jmény kmotrů a dalších občanů, kteří lipku zasadili.

Slavnostně byla odhalena v den třetího výročí vítězství nad fašismem - 9. května 1948.

Lipku daroval Antonín Truneček čp.4, který ji ve své zahradě vypěstoval. Lipka rostla a mohutněla až do r. 1981. Potom začala viditelně chřadnout a na jaře roku 1983 se již nezazelenala.

Zvláštní schodou osudu dárce lípy - pan Antonín Truneček - 17. ledna téhož roku zemřel.

Pamětní lípa "SVOBODY" byla zasazena dne 28. října 1918 na obecním pozemku čp.30 / u jednotřídní školy v obci /. Z iniciativy několika mláďenců a se svolením obecního úřadu byla lipka vykopána a přesazena nad čp.21 - křižstě, vedoucí do "Lógru". Tato lípa, která byla zasazena na paměť vzniku republiky, je dnes mohutného vzrůstu a možno říci, že je okrasou vesnice.

Druhá lipka byla zasazena k 50. výročí vzniku republiky dne 22.11.1968. Lipku zajistil tajemník MNV Vendelín Bek a byla vsazena vedle historické lípy "Trhovky" za asistence dětí obecné školy, ředitelky školy Františky Čákové a správce Osvětové besedy Josefa Škody.

Lipka několik let velmi pěkně rostla. Z neznámých důvodů však v červnu r. 1971 uschla. Následující rok byla do těchto míst vysazena nová lipka, ale tato se neujala. Od další výsadby v tomto místě bylo pak již upuštěno.

V roce 1908 se konala v celé zemi k počtě 60ti letého panování císaře Františka Josefa "STROMOVÁ SLAVNOST".

Pro obec měla dobrý význam v tom, že při ní byly na několika místech vysázeny různé stromy:

u Václava Čápa čp. 58 - 2 jabloně, 1 třešeň a 1 ořech
u čp. 30 /obecná škola/- 2 třešně, 2 javory, 2 jasany
u kříže čp. 32 - 2 lipky

Slavnosti se zúčastnilo obecní zastupitelstvo, starosta, místní školní rada a sbor dobrovolných hasičů.

Dvě lipky, vysazené u kříže, se každoročně zelenají dodnes.

Dle kroniky a ústního podání napsal:

Josef Š k o d a
kronikář z Borové

~~~~~
.....

Pozn.red.: Upozornění na památné a historické stromy v obci není samoučelné. Naši předkové je sázeli nejen jako symbol čehosi, ale zvláště z potřeby zkrášlit svou obec - svůj domov. Naše generace se někdy k těmto odkazům stavěla dost necitlivě; jedna lípa musela ustoupit samoobsluze, druhá - "Trhovka"- živoří obklopena asfaltem a zplodinami těžké mechanizace, další - zasazena poblíž se vůbec neujala !! Tato fakta signalizují, že musíme důsledněji o každý strom, o každý kousek zeleně bojovat - bránit ji. Abychom příští generaci neodkázali jen pouštní písečné přesypy !!!

S P O L E Ā E N S K Ā K R O N I K A

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ DO ŽIVOTA

Dne 1.10.1988 a 3.12.1988 byli v obřadní síni MNV v Novém Hrádku uvítáni do života tito občanci:

Michaela H á n l o v á
Irena S u c h á n k o v á
Šárka V a l á š k o v á
Andrea D u š á n k o v á
Lucie P o z d í m k o v á
Jakub R u f f e r

Malým spoluobčánkům přejeme do života jen to nejlepší !

MANŽELSTVÍ NA MNV NOVÝ HRÁDEK UZAVŘELI:

---

dne 17.9.1988

Jiří N a s t o u p i l a Dagmar P i l c o v á
z Rychnova nad Kněžnou

Přejeme hodně lásky, důvěry, porozumění !

STŘÍBRNÉ SVATBY OSLAVILI:

---

a Marie a Antonín C e j n a r o v i - N.Hrádek 289
Květa a Josef R y b í n o v i - Nový Hrádek 236

Do dalších let mnohc zdraví a spokojenosti !

S P O L E Ě N S K Á K R O N I K A - pokračování ...

Ve čtvrtém čtvrtletí letošního roku se dožívají svých významných životních jubileí tito naši spoluobčané:

Příbylová Anna	Nový Hrádek 109	nar. 10.10.1909	79 let
Beková Marie	Nový Hrádek 15	16.10.1909	79 let
Příbylová Marie	Nový Hrádek 115	17.10.1900	88 let
Beková Hedvika	Nový Hrádek 108	17.10.1907	81 let
Laštovková Hedvika	Nový Hrádek 316	17.10.1903	85 let
Příbylová Božena	Nový Hrádek 118	18.10.1905	83 let
Lichá Anna	Nový Hrádek 193	19.10.1896	92 let
Frimlová Marie	Nový Hrádek 227	22.10.1905	83 let
Ptáček Vratislav	Nový Hrádek 172	23.10.1909	79 let
Větrovský Karel	Nový Hrádek 60	28.10.1910	78 let
Janečková Ludmila	Nový Hrádek 50	30.10.1906	82 let
Čápková Božena	Nový Hrádek-Dlouhé 34	30.10.1912	76 let
Bubeníček Karel	Nový Hrádek 55	1.11.1909	79 let
Černá Anežka	Nový Hrádek 17	5.11.1901	87 let
Kopecká Anežka	Nový Hrádek 59	8.11.1902	86 let
Šejnohová Marie	Nový Hrádek 45	8.11.1907	81 let
Schejbalová Marie	Nový Hrádek 248	15.11.1912	76 let
Rázlová Božena	Nový Hrádek 205	26.11.1910	78 let
Milátová Anna	Nový Hrádek 293	1.12.1912	76 let
Příbylová Anežka	Nový Hrádek 226	3.12.1898	90 let
Cejnarová Anežka	Nový Hrádek-Dlouhé 21	25.12.1904	84 let
Buriánková Barbora	Nový Hrádek-Rzy 14	29.12.1900	88 let
Ptáčková Jarmila	Nový Hrádek-Borová 52	3.10.1910	78 let
Matušková Filomena	Nový Hrádek-Borová 86	29.10.1912	76 let
Balcarová Marie	Nový Hrádek-Borová 6	21.12.1907	81 let

U p ř í m n ě b l a h o p ř e j e m e !

ROZLOUČILI JSME SE SE ZESNULÝMI:

Josefem S v ě t l í k e m - Nový Hrádek 63
Anežkou R e m e š o v o u - Nový Hrádek-Rzy 3
Marií P ř i b y l o v o u - Nový Hrádek 287
Boženou H r a d e c k o u - Nový Hrádek 98
Annou K u b á t o v o u - Nový Hrádek 59
Anežkou Š k o l n í k o v o u - Borová 47
Marií Č á p o v o u - Borová 126

Č E S T J E J I C H P A M Á T C E !

PF 1989

VESELÉ VÁNOCE

A

ŠTĚSTNÝ NOVÝ ROK

REDAKČNÍ RADA

1/1

